

Associacions col·laboradores

Fullet publicitari de la *Guastavino Company*, en el que es mostren diferents cupules. (AveryArchitectural Library, Col.Univ.USA)

Edifici del Bridgemarket (Nova York), espai que s'obri baix el pont que unix Manhattan en el barri de Queens, que en 1914 es convertiria en un mercat de productes frescs fins adquirir l'actual fisonomia en 1977.

Tots els dies 9

7 de febrer de 2015
(Plaça de la Reina, Valencia ciutat)

Rafael Guastavino i Moreno

(Valencia ciutat, 1842- Baltimore, EE.UU., 1908)

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

RAFAEL GUASTAVINO I MORENO

(Valencia, 1842- Baltimore, EE.UU., 1908)

Rafael Guastavino Moreno naixque en Valencia ciutat l'u de març de 1842, en el carrer de la Punyaleria, nº 11, via desapareguda en la reforma urbana que conformaria la plaça de la Reina. La seua familia, mes tart, se traslladà a viure al numero 9 del carrer de la Veronica, casa que acabà sent de propietat familiar. Treballà i se formà, gracies a la relacio de son pare, fuster de professio, en els arquitectes Antoni Sancho, Timoteu Calvo o Sebastià Monleón, excelents arquitectes tots ells; i especialment en Monleón que, com el mateix Guastavino imità mes tart en America, tenia una fabrica de taulellets.

En 1859 se traslladà a Barcelona a casa de son tio Ramon i sa tia Maria López, valenciana tambe. Se casà, eixe mateix any, en la seua cosina, filla adoptiva de sos tios, un any menor que ell. Allí continuà la seua formacio, en els arquitectes Granell i Robert, realisant els estudis vespertins en l'Escola de Mestres d'Obra, sense finalisar-los, encara que el titul l'obtingue en 1872 vinculat a un decret de desaparicio de la figura de mestre d'obres. No obstant, no pareix que tingueren res que vore estos arquitectes catalans en l'obra arquitectonica de volta tabicada que caracteriza el treball de Guastavino.

Inicià la seua carrera professional en Barcelona, desenvollopant-la en dos etapes: de 1865 a 1871, sens obra firmada; i de 1877 a 1881, despuix d'un paro per la mort de son tio i sogre. D'esta etapa posterior destaca la seua primera obra emblematica, eixemple de lo que sera la seua tipologia arquitectonica, el teatre la Massa de Vilassar de Dalt. Tambe en estos moments realisa la soliciut d'una patent: "Sistema de construccio de trespols de volta d'inter-estrius i descarrega". Finalment, en 1881, separat de la seua dona, que se n'ana a l'Argentina en tres dels seus quatre fills, pegà a fugir a Nova York en el seu fill menut i la seua amant (criada), Paulina Roig mes les dos filles d'esta.

En Estats Units triumfaria en el sistema constructiu de la volta tabicada, habitual en Valencia, pero que allí fon una novetat constructiva ben acollida a dos nivells: com a sistema constructiu resistent al foc, que tant preocupava despuix del gran incendi de Chicago de 1871; i en la construccio de cupules i voltes en l'arquitectura representativa americana.

La seua companyia "*Guastavino Company*" (1885-1962), que fundà en el seu fill i continuador Rafael Guastavino Expósito (1872-1950), participarà en la construccio d'uns mil edificis ubicats sobretot en els Estats Units.

La seua aportacio fonamental en el desenroll de l'arquitectura americana i de la seua consciencia colectiva ha segut posada de relleu en numerosos estudis i publicacions, aixina com la genialitat i capacitat expressiva de la seua arquitectura.

Obres fonamentals i imprescindibles de l'arquitectura nortamericana tenen el seu sagell: museus com el Metropolità de Nova York, el Metropolità de Washington; els Archius Nacionals (Washington, DC); estacions com la Grand Central Terminal (Nova York); universitats; auditoris com el Carnegie Hall (Manhattan-Nova York); biblioteques i numerosos edificis religiosos, entre els que destaquen la major sinagoga del mon, Emanu-El, o l'impressionant catedral de Saint John the Divine (les dos en Nova York), tots ells edificis de gran transcendencia en la construccio identitaria arquitectonica dels Estats Units d'America.

No obstant tot el seu periple vital, mai oblidà la seua patria natal i l'admiracio per la ciutat que el va vore naixer. La magnifica cupula de les Escoles Pies i la de la Basilica de la Mare de Deu, que posava al mateix nivell que les de Sant Pere o Santa Maria dei Fiori, queden patents en les seues referencies, escrits i obres. Es justament en la seua ascendencia valenciana per part materna a on trobem l'orige d'estes inquietuts, concretament en el seu rebesyayo Josep Nadal, arquitecte autor de la iglesia de Sant Jaume de Vilarreal, i en la tradicio de l'obra de volta que d'ell heretà. Guastavino la perfeccionaria en l'aportacio del ciment porlan per a conformar un sistema constructiu que revolucionà l'arquitectura americana. El seu orige valencià se manifestaria ya en els seus primers passos professionals en America, ya que rebria l'encarrec de la realisacio, junt a l'ingenier, valencià tambe, Joan Navarro Reverter, del pavello espanyol de l'Exposicio Colombina de Chicago de 1893; en una replica a escala de la Llonja de Valencia.

Nos consta documentalment que, al final dels seus dies, en sa casa convidava als amics a disfrutar de la paella, que ell mateix preparava, i del vi que ell mateix produia mentres construia l'iglesia catolica de Sant Llorenç en Asheville, lloc a on està soterrat baix la major cupula del país, concebuda a imitacio de la dels Desamparats de Valencia.

Te dedicat un carrer en el Grau del Cap i Casal.